

ELLENZÉK

A MISKOLCI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCAS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Műlyben: Egész évre 10 K	Vidékire: Egész évre 12 K	FRANK ZOLTÁN	Széchenyi-utca 36. SZELENYI és TARSA nyomdája
Fél évre . . . 5 „	Fél évre . . . 6 „	Laptulajdonos:	A lap megjelen
Negyed évre 2.50 „	Negyed évre 3 „	SZELENYI LAJOS.	minden kedd, csütörtök és szombaton.
Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusítónál.			

Fegyverkezés a Lajthán tul.

Miskolc, május 18.

Véres kardot hordanak körül Ausztriában; vészkiáltásokkal rettentik egymást az emberek, nagy államférfiak, nemzetgazdászok és kis tudósok kiáltják vészesen: ad arma!

Fegyverre! Keljen föl minden jó osztrák hazafi, vegye elő képzeletbeli szablyáját, vágjon, üssön vele szerteszét, hátha eltalálja osztrákok veszedelmét, ellenségét.

Azt gondolhatná az ember, hogy egy második tatárjárás immár Ausztriát fenyegeti, hogy tarfejű mongolok és cserkeszek hadjai ellen hívják fegyverbe Ausztria népét; vagy hihetné, hogy kereszties hadjárat készül odaát, úgy zuhognak mindenfelé a szóáradatok, keresztülsivítva az országot egészen a Lajtháig, de úgy, hogy a Lajthán innen is meghalljuk: fegyverre!

Sem mongol-had nem fenyegeti osztrákok derék hadát, sem kereszties háboru nem készül. Mert ha így volna, kevesebb vérmes szó hangzanék és talán inkább fogak vacogása okozna zürzavaros hangot a félsztől.

Egy száll virág ellen készül a harc. Féktelen, őrzöngő. A tehetlen düh kacagató tobzódása.

Ha az ember az interpellációkat olvassa, lehetetlen, hogy ne kiáltson: fogd meg-et. A döblingi tébolyda idült örültjeiben nincs annyi hülyeség, a menyit ezek összehordanak.

Haragszanak, hogy „némely jobb osztályokból való magyarok Ausztriában tüntetően viselik a tulipánt.”

No, de ez már csak igazán magyar disznóság. Hogy magyar véreink a Lajthán tul nem a kétfejű sast viselik.

„Az osztrák kormány gondoskodik, hogy megszüntesse a magyar sovinizmusnak féktelen kitöréseit.”

Igaz is! Hát mi dolog az, hogy a

magyar be meri vallani, hogy magyar. Hogy „féktelen sovinizmusában” inkább a magyar nyelvet taníttatja iskoláiban, mint a németet és — no, de ezt már igazán csak magyarok tehetik — jobban pártolják a magyar ipart, mint az osztrákét.

„A kormány” tegyen intézkedéseket a magyar kormány nál a tulipán-mozgalom ellen.”

Ugy, ugy. Tessék a tulipán helyébe a sast tüzni, a háromszínű lobogó helyett a fekete sárgát, mert különben itt jön a java: — „megteszik a lépéseket Ausztriának Magyarországtól való elszakadására.”

No, de erre csak hasra vágódik minden Kossuth-kutya és úgy eldobja a tulipánt, mintha soha színét sem látta volna. Mert Ausztriától csak nem akar elszakadni egy jó magyar sem?!

Oh, siralmasan nevetséges Don Quichotteok! Kik még csak nem is szélmalom ellen harcoltok, hanem egy gyenge virágszáll ellen. Oh, ti kacagtató figurák, kik a magyar évtizedes nemtörődömsége által elzsírosodott agyvelőtökkel ily világot rengető ostobaságokat gondoltok ki! Hada-kozzatok szószátyárkodástokkal, élesítsétek fegyvereiteket. A tulipán nőni fog, magyar sovinizmusból kelt ki, fajszeretetükből táplálkozik, szívünk melegségével dédelgetjük, örömkönyeinkkel öntözgetjük, a mig olyan nagyra nő, hogy nagyságától nem fogunk — benneteket látni.

Pedig ekkorára meg fog nőni!

Bocskay.

Miskolc, május 18.

(z.) Orgonaszó, ének száll a magasságba, széles e hazában. Ezer s ezer templom ércnyelvű harangja hirdeti büszkén, hogy ünnepet ülünk ma. Ezer s ezer ajkon zendül meg az ének, háját s bizalmat zeng az ég Istenének: drága magyar hazánk szabadságunk letűnt hatalmas öröke.

Háromszáz éve most nagy dolgok történ-

tek. Óriásunk támadt bérces Erdélyhonban, a ki szembeszállott szabadságunk, hitünk ádáz ellenével, a ki megszerezte karddal, mit nem adott a hatalmi önkény nekünk szép szerével.

Háromszáz éve, hogy történelmünk egyik legnagyobb alakja befejezte dicsőség koszoruzta küzdelmét: megkötötte a bécsi békét. Bocskay István szelleme örökké tette magát közöttünk e ténynyel. Később egyes pontjaiban megsértették e szent szerződést, természetesen bécsi részről, de ezt nem vehetjük olyanak, a mi miatt nem lehetne a bécsi béke pontjait legfontosabb alaptörvényeink egyikének ismerni.

Alkotmányos szabadságunk biztosítását, főképp pedig a vallás szabad gyakorlását célozta Bocskay, mikor fegyvert fogott s célját elérte, mikor a bécsi béke pontjait a császár aláírta.

A hírhedt XXII. t.-c. megsemmisítését követelte, mint olyanát, mely nem törvényes módon, nem alkotmányos szokás szerint jött létre. És a kamarillának félre kellett tennie a pökhendi nembánomságot s el kellett fogadnia, a mit Magyarország felséges fejedelme: Bocskay akart.

A társadalom közömbösen halad el a nagy évforduló mellett. A második bécsi béke, mit a nemzet vezérei pár hét előtt kötöttek, lekötve tartja a figyelmet. A jelen való és képzelt nagyjaitól nem látjuk a mult igazi nagy férfait.

De az egyház, az újított egyház nem feledkezik meg róla s megünnepli emlékét annak a férfinak, ki fegyverrel küzdötte ki a lelkiismeret jogait.

A reformált felekezetek valódi élete — bár ma is küzdelemmel tele még — itt kezdődik. Addig — nyolc évtizeden át — csak a születés stádiumában voltak. A szabad vallásgyakorlás joga már megvolt, csak megvédeni kellett. Ha elveszett, visszaszerezni kellett csak, nem pedig megszerezni.

Ezért száll az ország ezer meg ezer templomból hálalma és ének az ég felé s könyörgés, hogy az Ur oly kiváló férfiakat adjon a hazának, mint Bocskay István volt.

Az ő szelleme öröklik ma is azok fölött, kikért harcolt. Örökjék is örökké.

*

A Bocskay-jubileummal kapcsolatos hireink a következők:

A miskolci ev. ref. egyház a bécsi béke 300 ados évfordulója alkalmából az egyetemes

Sirolin

Ez az étvágyat és a testnedv, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárterekben. — Ár üvegeknél 4.— korona.

konvent intézkedésének megfelelően: május 20-ikán tartja mindkét templomában a Bocskay-emlékünnepeket, végzik az avasi templomban: dr. Tüdös István, a Kossuth-utcaiban: Kun Bertalan és Nagy Ignác lelkészek az istentiszteletet.

A miskolczi ev. ref. főgimnáziumban 1906. május 20-án Bocskay István emlékére iskolai ünnepély tartatik, melynek sorrendje a következő: 1. Hymnus, Köleseytől, közös éneklés. — 2. Ima, Schumanntól. Előadja az ifj. zenekar. — 3. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Jármy József tanár. — 4. Kurucz dalok. Előadja az énekar. — 5. Részlet az ifjúsági pályanyertes műből. Felolvassa Mikes Lajos 8. o. t. — 6. Alkalmi óda. Szuhay Benedekétől. Előadja Filep Sándor 8. o. t. — 7. Kurucz dalok. Előadja az ifj. zenekar. — 8. Szabadságharc dalok. Előadja az ifj. zenekar. — 9. Elméleti zárás. Tartja dr. Kovács Gábor. — 10. Szózat, közös éneklés. Ezen ünnepélyre a t. érdeklődő közönség tisztelettel meghívatik.

UJDONSÁGOK.

Választási vacsora. Kedves vacsorát rendezett úri házában Gálffy Ignác, a déli választókerület elnöke e hó 17-én, csütörtökön este. A vacsorán mintegy 30-an: a lefolyt választásnál közreműködők voltak jelen s az első köszöntőt a házi urra dr. Engel Arnold ügyvéd, utána a vendégszerető háziasszonyra Frank Zoltán lapszerkesztő tartotta, melyre vendégeit éltette Gálffy Ignác válaszával igen szíves szavakkal. A kedves és kedélyes vacsora a késő éjig tartott.

Kinevezés. Husz Bertalan, az Eisz Leánybiztosító Intézet miskolczi vezérigazgatójához titkárrá neveztetett ki, a ki működését e hó 15-én kezdte meg.

A Miskolczi Iparpártoló Szövetség folyó évi május hó 19-én, ma szombaton délután 5 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében alakuló közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Az előkészítő-bizottság jelentése az előmunkálatokról. 2. Az alapszabályok megállapítása. 3. Elnök, társelnök, alelnökök választása.

Érettségi vizsgabiztos. A közoktatásügyi miniszter a miskolczi ev. ref. főgimnáziumban ez idén megtartandó érettségi vizsgálatokhoz vizsgabiztosul Györy Tibor dr. budapesti tudományegyetemi magántanárt nevezte ki.

Tömeges névmagyarosítás. A m. kir. belügyminiszter engedélyével a [következő] miskolczi lakosok magyarosították meg nevüket. Feidmann Jenő — Fenyvesre, Poliak Béla — Pogányra, Politzer Móricz — Pontosra, Krausz Imre — Karczagra, Freund Sándor — Fenyvesre, De-necké Aladár — Drégelyre, Czeisler Ernő — Erdősre, Auerbach Miksa — Ácsra, Steinbach Rezső — Molnárra, Schwarcz Móricz Jenő — Székelyre, Schwarcz Sándor — Feketére, Schwarcz Bernát — Szegőre, Rosenberg Sán-

dor — Rónára, Reiz Sándor — Szilágyira és végül Libhart János diósgyőri lakos Ligetire.

Miniszeri biztos. A miskolczi felsőkereskedelmi iskola érettségi vizsgálataira kormányképviselőül dr. Richter Aladár kolozsvári egyetemi tanár küldetett ki. Dr. Richter Aladár azonban időközben lemondott és helyette miniszteri biztosul a közoktatásügyi miniszter dr. Cholnoky Jenő kolozsvári egyetemi tanárt küldte ki.

A gyermeknap. Május 25-én és 26-án lesz a **gyermeknap**, mely arra van szenteelve, hogy e napi kiadásából néhány fillért adakozzon az elhagyott, szegény gyermekeknek. A magyarság e nagy ügyének szolgálatába lelkesen szegődtek a helybeli derék kereskedők és iparosok. Készséggel megajánlották, hogy aznap bevételeikből juttatnak a Gyermekvédő Ligának. Aközönség, hisszük, szívesen támogatja e derék üzletembereket s a gyermeknapon felkeresi vásárlásaival. Azon kereskedők és iparosok, a kik csatlakoztak a gyermeknaphoz, kirakataikba tették a vonatkozó plakátot. De ez emberbarátok neveiket közzé is teszik és felvilágosítják a közönséget. Támogassuk tehát őket.

A községi jegyzők fizetésrendezése. Borsodvármegye községi és körjegyzői részére a belügyminiszter a jegyzők fizetési különbözete címén 59 ezer koronát utalványozott, a mit a jegyzők az illető adóhivatalnál már fel is vettek. Tudvalevő ugyanis, hogy a községi jegyzők fizetése országosan rendeztetett s a mostani fizetés 1600 koronában állapított meg, ezelőtt pedig mindenütt a fizetés különböző volt, ez az 59 ezer korona a múlt 1905. évi fizetési különbözetre utalványoztatott ki.

Hírlapírók vasárnapi munkaszünete. A budapesti lapok kiadói értekezletet tartottak, hogy a hírlapok vasárnapi munkaszünete érdekében megállapodásra jussanak. Az összes lapok kiadói — a „Budapesti Napló” és a „A Polgár” kivételével — hozzájárultak ahhoz, hogy a budapesti politikai napilapok hétfőn ne adjanak lapot. Miután az említett két újság kiadói is valószínűleg hozzáfognak járulni a határozathoz, van remény rá, hogy a hírlapírók és nyomdászok is élvezhetik a teljes vasárnapi munkaszünetet.

Talált gyermekholttest. A város külső részében levő törkölyösi temetőben az arra járók egy 8 napos gyermekholttestet találtak a sírok között elrejtve. — A hatóság a lelketlen anya kinyomozása céljából megindította a vizsgálatot.

Tűzeset. Szerdán este 9 órakor tüzet jelzett az őrtorony. Fodor József Mészáros-utca 5. sz. számfedelese háza eddig ismeretlen okból kigyulladt. A tüzoltók Szombathy Sándor főparancsnok és Eötvös Lajos alparancsnok vezetésével, teljes felszereléssel vonultak ki a tűzhöz s sikerült is rövid munka után a tüzet lokalizálni. A hatóság a tűz keletkezésének kiderítésére megindította a vizsgálatot.

Török A. és Társa Budapest. Ha körültekintünk a magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték foelárusítói között, önkénytelenül a Török-cég tűnik fel előttünk. Ezen bankház a legnagyobb osztálysorsjáték foelárusító és a

legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba. Ez nem is csuda, mert e bankház a játzó közönség kegyét minden egyes sorsjátékban a legnagyobb mértékben meghódította. — Azonkívül vevői hatalmas szerencsével játszanak. Például e bankház szerencsés vevői egyedül egy sorsjáték 6-ik osztályában a két legnagyobb főnyereményt és pedig a 600.000, 400.000 koronásat egy millió korona összegben nyerték, egy másikban pedig a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és számtalan egyéb nagy főnyereményt. Ugy, hogy rövid idő alatt 25 millió korona óriási összeget fizetett ki szerencsés vevőinek. Ennél fogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Társá bankházát, melynek főüzlete Teréz-körút 46., főköja Váci-körút 4., Muzeum-körút 11. alatt van, mindenkinek ajánljuk. A terv szerint az I. osztály huzása már szerdán és pénteken, e hónap 23-án és 25-én lesz. A sorsjegyek árai: $\frac{1}{1} = 12$ kor., $\frac{1}{2} = 6$ kor., $\frac{1}{4} = 3$ kor., $\frac{1}{8} = 1$ kor. 50 fillér. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához, Budapestben.

KISS szerencsése NAGY. Köztudomású, hogy a magyar kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencséjét. Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből egyszerre gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának huzása május 23. és 25-én. Tegyen szerencsekísértelt és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert KISS bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13.) mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert KISS szerencsése NAGY.

Légzőszerveink ellenségei az ős és tél és nagyon gyakran támadnak ez időszakokban mindennemű gyuladások és hurutok. Ily betegségeket azonnal figyelemmel kell kísérni, mivel az elhanyagolás hosszantartó és nem ritkán még az életet is veszélyeztető hurutos megbetegedésekhez vezetnek. Nem is szabad haszontalan háziszerekkel experimentálni, hanem azonnal egy igazi gyógyhatású szerhez kell folyamodni. Ily szerek közül első helyen áll a „Sirolin-Roche”, melynek kiváló gyógyhatása az orvosok egyértelmű nyilatkozata alapján el van ismerve. „Sirolin-Roche” minden gyógyszerárban kapható.

A Ferencz József keserűvíz az összes hashajtószereket természetes, erőteljesen oldó-ereje folytán tulszárnyalta már. Nint adag elégséges egy boros pohár. — Kérjünk határozottan „Ferencz József keserűvizet.”

x Moly elleni szerek. Insector, valódi dalmát rovarpor, biztos hatású

„VOLT”-poloskairtószér

(próba üveg 40 fillér) kaphatók:

Fodor Dezső városi drogeriájában.

Fényképészeti cikkek és vegyszerek legjobb beszerzési helye. Amateurok a sötét kamarát díjmentesen használhatják.

„ZSORNA” névvel ellátott magyar gyártmányu nyakkendők gyári áron és nagy választékban Herskovits Mór és Tsa cégnél Széchenyi-utca 62. szám alatt kaphatók.

x Egy keresztyén vállalathoz jó megjelenésű egyének utazónak felvetetnek. Blattner és Hajdu, Kazinczy-utca 5.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZÉR.

x **INSEKTOR** az egyedüli szer, a mi a poloskát, svábbogarat, bolhát petéivel együtt kipusztítja. Senki se dobja ki pénzét az erősen hirdetett, de sokkal gyengébb külföldi rovarirtókért, míg kísérletet nem tett a legerősebb rovarporral: az **INSEKTOR**-ral. Csomagja 20, 40 és 60 krajcár. Falakra és fabutorokra a **PERZSIAI ROVARIRTÓ FOLYADEK** használandó. Ez 25, 50 és 75 krajcáros üvegekben kapható. Máshol ne keresse senki, mert csakis nálam kapható:

Szabó Béla, „vörös kereszt”
drogueriájában
MISKOLCZON, Színház-épület.

GÁSPÁR BERNÁT

angol, magyar, német, francia és olasz
nyelvmester

Miskolcz
Zárda-utca 14. Kaffka-ház.

TANÜGY.

Vizgák a felső kereskedelmi iskolában.
A felső kereskedelmi iskola írásbeli érettségi vizsgálata május hó 17-étől 28-ig tart.

Jun. 8-án lesz az önképzőkör záróünnepélye délelőtt 8 órakor a tornateremben.

Junius 11-től 21-ig lesz a szóbeli érettségi vizsgálat.

Az alsó- és középső osztályos tanulók osztályvizsgálata június 15-étől kezdődőleg a következőképpen lesz megtartva:

Junius 15-én: egész nap az alsó osztályosoknak a mennyiségtan és kereskedelmi számtanból. Vizsgálók: Debreczeny, Dunay, Gálffy, Lázár, Pusztér, Vécsey; a középső osztályosoknak a könyvvitel és irodai munkálatok. Vizsgálók: Brósz, Czeglédy, Sarkadi, Wazek.

16-án: az alsó és középső osztályosoknak magyar nyelv és irodalomból. Vizsgálók: Dienes, Vécsey, Pusztér János. Ugyanekkor a francia nyelvből is párhuzamosan folyik a vizsgálat. Vizsgálók: Brósz Károly, Wazek Antal, Sarkadi Adolf.

18-án: német nyelvből. Vizsgálók: Pusztér, Wazek, Brósz, Sarkadi.

19-én: az alsó osztályosok a kereskedelmi ismeretekből. Vizsgálók: Sarkadi, Czeglédy, Dienes, Dunay, Vécsey.

20-án: a középső osztályok mennyiségtan és ker. számtanból. Vizsgálók: Debreczeny, Dunay, Lázár, Czeglédy, Sarkadi, Vécsey.

21-én: az alsó osztályok természettanból. Vizsgálók: Czeglédy, Debreczenyi, Dunay, Lázár, Pusztér.

22-én: a jogi és nemzetgazdasági ismeretekből a középső osztályosok. Vizsgálók: Brósz Károly, Sarkadi Adolf, Vécsey János, Wazek Antal.

23-án: az alsó osztályosok a történelemből és földrajzból. Vizsgálók: Czeglédy, Debreczeny, Dunay, Lázár, Sarkadi.

25-én: a középső osztályok a történelem és földrajzból. Vizsgálók: Brósz, Czeglédy, Darvas, Lázár, Pintér, Vécsey.

26-án: az alsó osztályok a kereskedelmi levelezés és irodai munkálatok, szépírásból. Vizsgálók: Brósz, Debreczeny, Dunay, Sarkadi, Wazek, Vécsey.

27-én: a középső osztályosok ugyanazokból. Vizsgálók: Czeglédy, Dienes, Lázár, Pusztér, Sarkadi, Wazek.

28-án záróértekezlet.

29-én az iskolai év bezárása és a bizonyítványok kiosztása.

Évzáró vizsgálatok a miskolci állami polgári fiú- és leányiskolában az 1905/6. tanévben.
Junius hó 8-án délelőtt tornavizsga a fiúiskolában. 11-én egész nap hittani vizsgák és a leányiskolában magánvizsgák. 12-én délelőtt a leányisk. I. A) és I. B) osztály vizsgája. 13-án délelőtt a leányisk. II. osztály vizsgája. 15-én délelőtt a leányisk. III. osztály vizsgája. 16-án délelőtt a leányisk. IV. osztály vizsgája. 17-én évzáró ünnepély délelőtt a fiú-, délután a leányiskolában. 18-án délelőtt a fiúiskola I. A), I. B), I. C) osztály vizsgája. 19-én délelőtt a fiúiskola II. A), II. B) osztály vizsgája. 20-án délelőtt a fiúiskola III. A), III. B) osztály vizsgája. 21-én délelőtt a fiúiskola IV. A), IV. B) osztály vizsgája. 22-én egész napon magánvizsgálatok a fiúiskolában. 29-én a tanév bezárása, bizonyítványok és értesítők kiosztása. A délelőtti vizsgálatok mindig 8 órakor kezdődnek. A t. szülőket és a vizsgálatok iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

SZÍNHÁZ, IRODALOM.

Szigligeti Edének, a magyar népszimű megteremtőjének szobrát akarnak állítani Nagyváradon, melyre egy bizottság alakult meg. A bizottság nevében dr. Hoványi Géza elnök és Sass Ede jegyző gyűjtőivel kapcsolatos felhívást küldtek szét, a magyar közönséget a szoborra való adakozásra kérve. Adományok a „Nagyvárad Takarékpénztár” címére Nagyváradra küldendők, de adományokat a szoborra szerkesztőségünk is szívesen közvetít, minthogy e célra egy gyűjtővet a bizottság hozzánk is eljuttatott.

Az Uránia Miskolcon. A budapesti Uránia színház — mint arról már hírt adtunk — vidéki körútjában városunkat is meglátogatja. Négy művet fog ezúttal az Uránia nálunk bemutatni. A első előadás folyó hó 19-én, szombaton lesz, amikor Pekár Gyula óriási sikert aratott műve, a Párisi asszony kerül színre, 21-én Skócia, 22-én Karnevál és 25-én Az orosz-japán háború címűs at óvárosban is nagy sikert aratott műveket fogja bemutatni az Uránia mozgófényképeiben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A mezőcsáthi rablógyilkosok halálát helyben hagyták. Molnár György mezőcsáthi lakos és Tuszoka Nagy János szintén mezőcsáthi lakos büntetőügyben a kir. Kuria a napokban ítélte. A kir. Kuria multkorai ülésén jóváhagyta a miskolci esküdtbíróóság azon ítéletét, mely szerint Molnár György és Tuszoka Nagy János mezőcsáthi lakosokat rablógyilkosság miatt kötél általi halálra ítélte. Most már csak a királyi kegyelem változtathatja meg a büntetést.

C S A R N O K.

Az időmérés történetéből.

Írta: Vértessy Sándor.

1.

Napjainkban, midőn oly hajszálpontos időmérő eszközeink vannak, hogy chronoscopjainkkal $\frac{1}{10000}$ másodpernyi időt is lemérhetünk, mikor a legszegényebb kunyhó falán is óra ketyeg és szinte el sem képzelhetjük, hogy tudtak a régiek ezen nélkülözhetetlen butor nélkül megenni, nem lesz érdektelen futólagos pillantást vetni a multba, közelebről azon eszközökre, melyekkel hajdan az időt mérték: az órákra.

A jelen eseményeinek és eredményeinek alapos vizsgálata közben Janus arcát kell felöltöztetnünk. Ezt a pogány istent a régi rómaiak kettős arccal ábrázolták: az egyik előre, a másik hátra tekint. Hogy azt a jelentős művelődéstörténeti eseményt, melynek 400 éves évfordulóját a németországi órásmesterek a mult nyári hónapokban nagy ünnepséggel ülték meg, mikor Nürnbergben az első zsebóra készítőjének érc-emlékét lelplezték, valódi értéke szerint mérlegelhessek és azt a roppant haladást, melyet jelenünk a legfontosabb dologtól a legaprólékosabbig felmutathat, kellően méltányolhassuk: Janussal nekünk is hátra kell tekintenünk.

Ki tudná meghatározni, mi az idő? Ahány ember, annyi a kérdésre adott felelet. Az egyik valóságnak tartja, a másik csak formának, a melyben az események rendre követik egymást. Az e felett való vita még nincs befejezve, valószínűleg nem is lesz! A természettudományok fejlődésére nem szolgál hátrányul ez az eldöntetlen kérdés, mert hisz a természettudóst nem az idő objectiv és subjectiv volta érdekli, hanem csupán annak változása: fogyása és növekedése.

Mivel nem áll módunkban, hogy az idő rohanó kerekét megállítsuk vagy visszaforgassuk, világosabban: hogy bizonyos időtartamot mérőgizítsunk vagy azt újra visszaidézzük és így más időtartamokkal összehasonlítsuk, azért érkeink utján fogalmat sem alkothatnánk róla. A közvetlen mérés meglévé tőlünk tagadva, csak közvetve, mesterségesen mérhetjük az időt. Mértékegységül a továbbra menő idő egy részét nem vehetjük fel, hanem az időtartamok mérésénél csak azt vizsgálhatjuk, az alapjelenség hányszor ismétlődhetett volna lefolyása alatt. Ezért az időt mérő időtartamnak helyesége csak viszonylagos vagyis attól függ, mennyire változatlan törvények szerint megy végbe az alapul felvett jelenség. Ha a vízzel telt edény mindig ugyanazon idő alatt ürül ki, ha az inga mindig ugyanazon idő alatt tesz meg egy lengést, akkor a mérés, mely ezen alapszik, helyes. A tapasztalatból merített természeti törvények állandóságától függ tehát mindig az időmérésünk helyessége.

Lássuk most lépésről-lépesre, mint fejlődött az emberiség történetében az időmérés vagy helyesebben: miként tökéletesítették az emberek az alapjelenségeket végző eszközöket.

Mivel a vad népeknek beosztotta foglalkozásuk nem volt, az időmérés szüksége sem forgott náluk fenn, mert a szó legszorosabb értelmében napról-napra éltek. A műveltség első nyomaival azonban már együtt találjuk az időnek szakaszokra való osztását is: az első időmérést. Időmérésre minden szabályszerűen váltakozó, illetve szabályszerű időben visszatérő esemény szolgálhatott. A természet kaleidoskopszerű, de következetes élete, főleg a napnak látszólagos mozgása, a holdnak havonként történő megújulása, a csillagsereg kigyuladása szolgáltatta egész természetüleg a természet élén élő ősembereknek az első biztos támpontokat. Az első határok, mikhez az ember mindennapi foglalkozását fűzte, a nap felkelte, delelése és lenyugta volt. E napszakok idővel nemcsak számban növekedtek meg, hanem egyenletesebbekké is lettek.

Műszerek ismerete előtt persze szabatos, egyenlős időközöket felölelő napszakokról szó sem lehetett. Az emberek kénytelenek voltak megelégedni azzal, hogy az égi testek állása és az élő természet ama jelenségei szerint

itéljük meg a nap és éj különböző fázisait, melyek ezekhez a tapasztalat szerint fűződtek. Így például a nappal fázisainak megbecsülésére a nap magassága vagy az árnyék hossza — az éj előrehaladásának megítélésére pedig a csillagok, mint a Fiasnyuk, Sirius, Göncölszékér stb. szolgáltak. Tengeremelői népek, mint pl. az eszkimók, a tenger apályára és dagályára ügyelve szereztek némi utbaigazítást az időre. Ezen természeti tünetenyekre támaszkodó tájékozódások némelyikét falusi népünknel, főleg pásztoroknál, mai napig is feltalálhatjuk.

„In natura non datur saltus“, i természetben nincs ugrás, mondja a latin közmondás. Ezt bátran így is formálhatjuk: az emberi nem művelődési folyamatában nincs ugrás, hanem minden nép és nemzet fokozatosan, lépcsőről-lépcsőre fejlődött. Sőt, a ki az egyetemes fejlődés történetét tanulmányozza, végeredményül rájut arra az igazságra is, hogy a fejlődési lépcsőfokok az emberiség egyes csoportjaira, — mondjuk fajaira, népeire, nemzeteire nézve egyforma magasak, a rájuk való feljutás átlag, ha mostoha és gátló körülmények nem érvényesülnek — egy időben történik. Mivel tehát minden nép művelődésében többnyire ugyanazokat vagy legalább is hasonló fázisokat találunk, az új világ felfedezésekor ott talált népek ismereteit, ha nem azonosítjuk, de mel-

tán hasonlíthatjuk az európai ókori nemzetek ismereteihez s mintegy kiegészíthetjük az utóbbiakra vonatkozó hézagos tudásunkat.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

NÉLKÜL NE EGYÜNK LEVEST.

KOVÁCS ANDRÁS NÉ
mosóintézete Major-utca 6. sz.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Major-utca 6. szám alatt

mosóintézetet nyitottam.

Elvállalok férfifingek és mindennemű fehérneműk mosását és vasalását olcsón, szépen és tisztán. Kívánatra házhoz is elmegyek.

Tisztelettel
Kovács Andrásné.

Hirdetmény.

A miskolczi 1795. sz. tjkvben 3077. hrsz. a. bejegyzett pince a m. kir. kincstári jogügyi igazgatóság részéről eladóvá tétetvén, felhívom a venni szándékozókat, hogy vételi ajánlataikat f. évi május hó 30-ig hivatalomnál írásban nyujtsák be.

Dr. Szentpáli, polgármester.

Felhívás.

Felhivatik a közlegelővel bíró közbirtokosság, hogy a legelőre kihajtott állataik után járó illetéket 1906. év június 1-ig a mezőgazdák egylete helyiségében **Palóc-y-utca 7. szám alatt** csütörtök és vasárnapi napokon okvetlen befizetni jelzett időig el ne mulasszák, mert ellenesetben a kihajtott állatok a legelőről behajtatnak, szabályszerűen az illeték kétszeresét fogják tulajdonosaik megfizetni.

Kelt Miskolcz, 1906. május 10.

A gazdabancás elnöksége.

Szőlővessző!

A világhírű „Delavare“
= adja a legjobb bort. =
Oltani, permetezni nem kell.
= A szőlészet kincse. =
A philoxerának ellent áll.
Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk barkinek.

Szőlőoltványok mérsé-
= kelt áron kaphatók. =

Cím: Szigyártó és Takács
szőlőtelep-tulajdonosok.

Telep: **ALSÓ-SEGESD**
Központi iroda:
Felső-Segesd (Somogy.)

BELSO MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**,
ügyszintén **magánjárók** (uti-mozdonyok) cseplő, vontatási és szántási czélokra (a mozdony utánakötött egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

Klimatikus
gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

(Stájerország.)

Nyári üdülő.
Idény:
Május—október

Gyógyjavallatok: Légzőszervek hurutos bajai (Asztma, Emphysem) az emésztési szervek, szív-izmok megbetegedésénél, idegbajoknál stb.

Gyógyeszközök: Inhalációs therapia, pneumatikus kamarák, hidegvizgyógyintézet, szén-savas fürdők, Fungó-gyógyimód stb. stb.

Gyógyforrások: Konstantin-, Emma-forrás, Szent-János-kut, Remele forrás.

Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás és kocsimegrendeléseket elfogad a fürdőigazgatóság.

BORSOD-MISKOLCZI HITELBANK.

BETÉT-KAMATLÁB-EMELÉS.

Tekintettel a pénzvviszonyok legujabbi alakulására a nálunk elhelyezett vagy elhelyezendő állandó jellegű betétek után 1906. január 1-től kezdve az eddigi 4% helyett

4½ azaz négy és fél kamatot fizetünk.

A betétkamatadót, úgy mint eddig, alólirott pénztintézet sajátjából viseli.

Kelt Miskolczon, az 1905. évi december hó 19-én tartott igazgatósági ülésben.

Borsod-Miskolczi Hitelbank.

Ügyes üzletszerzők

fix fizetéssel és magas jutalékkal

állandó alkalmazást

nyernek. Ajánlatok személyesen és postán az **Első Leánybiztosító Intézet** miskolci vezér-ügynökségéhez intézendők. —

Pénzbeszedő

mint irodaszolga, óvadékkal helybeli biztosítóintézet főügynökségénél

állandó alkalmazást

nyer. Cim a kiadóhivatalban.

SZOBRÁNC GYÓGYFÜRDŐ

Ung megyében.
Glaubersós, hideg
— kén-sós víz. —

Gyomor- és májbetegnek magyar Karlsbadja.

Fürdővadás: május 15-től szeptember 15-ig. Elő-
idény: május 15-től június 15-ig. Utóidény: augusztus
15-től szeptember 15-ig 30% árengedménnyel
a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint
ivógyógyimód biztos segínyt nyújt gyomor- és bél-
bajoknál s alhasi pangásoknál, makacs száokrokodó-
seknél enyhén oldog hat. Vértódulásoknál, szédü-
lések, hűdések, guttae rohamoknál vértelvonólag,
felszívólag hat, eszús és kőszvényes bántalmak-
nál e kör okozta erjedési termékekre, lerakódá-
sokra, az ízületekben azok oldására és kiküszöböl-
lésére hat. Kővérség, szívelhártya-ellen, cukor-
betegségeknek, vesébajoknak, egy a cukor- és fehérvér-
kiválasztást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganato-
kat és esontbántalmakat, esont-szint kedvezően
osztatja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen,
méh- és méh-közötti izzadmányok felszívódását
elősegíti, a legkülönfélébb makacs, idült bőrbeteg-
ségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövők-
nek Ungvár, a felvidék és Kassa felől jövőknek
Nagy-Mihály, honnan is kényelmes bérkecsikon 1 és
1/4 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: 1
nagy láda 40 üveggel 14 korona, kis láda 20 üveg-
gel 8 korona. A víz a vasuton szállítási kedvez-
ményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobránc
gyógyfürdő igazgatóságának, Szobránc-
gyógyfürdő” címzandők. Posta- és táviradaállo-
más helyben. A fürdő igazgató orvosa: **Dr. Rus-
say Gábor Lajos.**

A fürdő igazgatósága.

Egy nagyobb szoba egyleti helyiségül

augusztus 1-ére kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Török a szerencse kovácsa!!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid
idő alatt **25 millió** koronánál több nyereményt
fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **2 legnagyobb nyereményt**
és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600,000** koronás főnyereményt továbbá 5 a **100,000.**
a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt 3 a **90,000.** 2 a **80,000.**
3 a **70,000.** 3 a **60,000.**
több **50,000, 40,000,**

30,000, 25,000, 20,000, 15,000 és ezeken kívül számtalan **10,000, 5,000, 3,000, 2,000,**
1,000, 500 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálnk egy szerencse-sorsjegyet.

A most kezdődő **18. 125.000** sors- **62.500** pénznyeremény
uj magyar osztálysorsjátékban jegyre jut és összesen

16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsol-
nak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a
ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mel-
lett álló sorsjegy megvétele által egy főnyeremény-
nyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és
könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen
folytán a neve melletti számot eltalálta, melyre egy
nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	4040	Desső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6814	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Narciszl	20989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pál, Neszti	24236
Agoston, Amália	19162	Emér, Flóra	20580	Jeno, Juliska	24203	Peter, Olga	24277
Aladar, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	Jozsef, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálman, Katinka	28874	Richard, Pelagio	82715
Alfréd, Apollonia	24245	Ernő, Genoveva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	85640
Akcs, Aranka	24255	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	87411
Ambrus, Berta	28881	Frigyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klótild	36825	Salamon, Regina	88164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornélia	38188	Samu, Rozsika	88238
Antal, Borbala	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leó, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arpad, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamas, Sarolta	84769
Arthur, Bella	41794	Geza, Hermina	51398	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szeréna	86049
Aurel, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Thamer, Theodora	92773
Attia, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Márkus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	123508
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	128504
Balint, Dora	86965	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	128506
Barnabas, Geritta	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	128516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklos, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	128520
Benedek, Euléma	123505	Ignác, Iréz	123546	Miksa, Malvin	128514	Vince, Vilma	128518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Mór, Margit	128515	Zoltán, Zsófia	128521
Daniel, Erzséttia	123513	Imre, Izabella	123511	Nandor, Mária	5488	Zugmold, Zuzsanna	128522
David, Zva	123517	István, Janka	3512	Orban, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12814		

A legnagyobb nyeremény esetleg

— 1,000.000 korona. —

Továbbá 1 jutalom **600.000.** 1 nyeremény **400.000.** 1 a **200.000.** 2 a **100.000.**
2 a **90.000.** 2 a **80.000.** 2 a **70.000.** 2 a **60.000.** 1 a **50.000.** 3 a **40.000.**
3 a **30.000.** 6 a **25.000.** 9 a **20.000.** 13 a **15.000** 44 a **10.000** és még
sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8	eredeti sorsjegy frt	—75	vagy korona	1.50
1/2	"	"	3.—	" 6.—
1/4	"	"	1.50	" 3.—
1/1	"	"	6.—	" 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel,** vagy az **összeg előzetes beküldése**
ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk
azonnal, de legkésőbb

☛ f. évi május hó 23-ig ☛

bizalommal hozzánk beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak és az
I. osztály huzása már május hó 23-án kezdetét veszi.

TÖRÖK A. és TSA

Sürgönyeim bankháza BUDAPEST. Sürgönyeim TÖRÖK BUDAPEST

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete

Főáruházi osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.**

I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut II/a.**

KISS

szerencsése

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban,

vegyen egy szerencsesorsjegyet

KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet

KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket

KISS bankházában

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már számos nagy nyereményen kívül

háromszor a jutalmat

600.000 koronát = 1.800.000

s a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 4 sorsjegyre 2.200.000

kor. igen tisztelt vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzé tesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kibuzott nyeremények azonnal kifizettetnek.

Kisérlelje meg szerencsését

KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

A XVIII. sorsjáték I. osztályának huzása folyó évi május 23. és 25. lesz.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolcad K 1.50 | Egy fél 6 K
Egy negyed „ 3.— | Egy egész . . 12 „

Kiss Károly és Tsa

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye

Központi iroda Budapesten:

IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Fióközletek:

VI., Váci-körút 5. szám.

VII., Erzsébet-körút 22. szám.

VIII. József, -körút 78. szám.

Szlavkovszky Imre

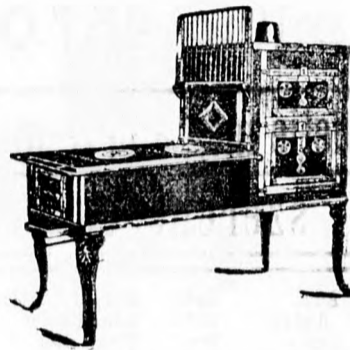
takaréktűzhely- és épületlakatos

MISKOLC, Horváth-utca 12. sz.

Telefon 229. ALAPITTATOTT 1853. Telefon 229.

Alánlom kitűnő minőségű elejes és asztali tűzhelyeimet, ezekből állandó nagy raktart tartok készletben a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség rendelkezéseire.

Elvállalom továbbá épület-vasalások, lépcső, folyosó, sirracsok, vaskapuk készítését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben. — Mindennemű talajviszonyoknak a legjobb ekéket jutányos áron készítek úgy fagerendellyel, mint teljesen vasból, a legjobb anyagból.

Szobák kiszáritására nagyobb mennyiségű kokszkályhák állanak készletben, melyeket napi 50 fillérért kölcsön adok.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

Egy szelvény ára 3-10 mtr. K 7.—, 8.— 10.— jó
hoss. u. teljes férfi- K 12.—, 14.— jobb
öltönyre elegendő (kabát, nadrág és mellény) csak K 16.—, 18.— finom
K 21.— legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon-öltönyre K 20.—, valamint felöltő szövetek turista-loden, selyem-fangarn stb. gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár által

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintaszerinti szállítást felelősséget vállalok — A magánvevőre óriási előnyök hárulnak, hogy szöveteit fenti cégnél közvetlen gyári piacon rendelheti.

Posta-, patent-, kalap- és raktárdobozok

a legjobb kivitelben és jutányos áron

készíttetnek

Szelényi és Társa

dobozgyárában Miskolcon, Széchenyi-utca.

ELADÓ UJ BUTOROK!

Felhívom a tisztelt butorvevő közönség szives figyelmét saját készítményű új butoraimra.

Raktáron tartok:

Ebédlő- és hálószobaberendezéseket

különböző ízlésű, modern kivitelben

szolid árak mellett!

A butorok jóságáért szavatolok és azok megtekinthetők a készítőnél:

Rózsa Sándor asztalos- mesternél

MISKOLCZ, Régiposta-utca 23. szám.

Ravasz róka

az ember mégis, hogy a

„CERES“ ételzsírt

(kókusz diókból) is feltalálta. Minden étel, mit vele készítenk, könnyen emészthető és jóízű.

Schicht György „Ceres“ tápszer-művek osztálya, Aussig E/m.

